

Oglasi, pripisana ind. tiskaju i računaju se na temelju običnog cenzura ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglaš. itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod narudbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše «Reklamacija».

Čekovnog računa br. 847.849.

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog utorka i petka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani netiskaju, a ne-frankirani neprimaju.

Predplata sa poštarinom stoji: 12 K u obće, 6 K za seljake na godinu ili K 6 — odn. K 3 — na pol godine.

Izvan carevine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli i izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Giulija br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11—12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Švepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

U dobar čas!

Kroz pupih trideset godina, što izlazi naš list, ovo je drugi put, da uvadjamo neku promjenu u izdavanju istoga.

Od svoga postanka, t. j. od godine 1870. pak sve do početka godine 1884. izlazila je „Naša Sloga“ svakih 15 dana ili dva puta mjesečno. Od g. 1884. amo izlazi ona redovito svakog čedna ili 4 puta mjesečno.

S početka, malena i skromna, zadovoljavala je prve čitatelje-seljake, kojim bijaše posvećena i radi kojih bijaše oživljena. Kano što je školskoj dječici prve godine „Početnica“ primjereno štivo, da ga uzomognu razumiti i probaviti, tako je „Naša Sloga“, izlazeći prvih 14 godina dva puta mjesečno, odgovarala skromnim zahtjevom, te duševnim i tjelesnim probitkom njezinih glavnih čitatelja. Tetajem vremena rastli su ti zahtjevi, razvijale se i bistrile sposobnosti i množile se svakojake potrebe onih, koji su tražili i očekivali poduke i podpore od našega lista. Njim je trebalo obseznijeg znanja, temeljitije upute, snažnije duševne hrane i okriepa. Nije dakle čudo, što su „Naša Sloga“ pozdravili njezini mnogobrojni čitatelji početkom god. 1884. kano čednik

Podlistak.

Žestoko piće — otrov ljudima.

Napisao graf Lav Nikolajevič Tolstoj.

S ruskoga preveo Armin Koričić.

I nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili će na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili će jednome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu“.

Sv. Luka, XVI., 13.

— Silne prostorije najbolje zemlje, koja bi mogla da brani milijune obitelji, što stenju danas u biedi i nevolji, upotričljaju se dan danas za nasad duljana, vinove loze, heljde a osobito za slad i korun (krumpir), koji su svi proizvodi opredijeni za pravljenje alkoholnih (žestokih) pića: vina, piva, rakije (vutke). Milijuni radnika, koji bi mogli da proizvode nužne predmete, zaokupljeni su proizvodnjom togda pića. Proračunalo se, da proizvodnja vutke, pive izerpiljuje u Englezkoj deseti dio radnika.

A šta su posljedice proizvodjanja i užitka vina, rakije, pive?

Stara jedna priča poviada na ovo: Monak neki utanačio je jedno s djavolom okladu, da će mu prepričati, te neće moći doći u njegovu čeliju; uspije li djavulu ući,

najiskrenijim oduševljenjem. Tim ho bijaše izpunjena davna želja njezinih utemeljitelja, zaštitnika i čitatelja.

Prošlo je opet dugih 16. godina, što dolazi „Naša Sloga“ njezinim čitateljem u posjele svakoga čedna jednom. U tom nizu godina pojavljivali se redovito glasovi, da nam treba pokročiti opet za korak naprijed, jer da to zahtjeva duh vremena, da to traže potrebe i koristi puka. Mnoge i mnoge od čitatelja nije više zadovoljavao naš list kao čednik. Ovim se je htjelo češće i obilatijeg narodnog štiva.

Prvaci puka, koji se neogluše ni jednoj opravdanoj želji naroda — u koliko to od njih odvisi — razbijali si dugo glavu, kako bi se i tomu zahtjevu čitatelja „Naše Sloga“ što prije i što laglje zadovoljilo.

Nabavom „Narodne tiskare“ u Puli, te osobito ukinutjem novinarskog biljega, bijaše omogućeno našim prvakom, da pokrene češće izdavanje našega lista.

Mjeseca febrara t. g. sastaje se u Puli vlastnici nove tiskare, te odlučie pozvati dosadašnje predplatnike „Naše Sloga“, neka se izjave, da li su za to, da se naš list tiska dva puta na čedna. U broju 8. od dne 22. febrara razložismo našu nakanu u članku pod naslovom „Još jedna Naša Sloga“. Osim toga priložismo onomu broju dopisnice, koje su nam imali vratiti sa odgovorom svi oni, koji žele, da se tiska naš list dva puta na čedna. Jestnih odgovora stiglo nam je toliko, da se smatramo opunovašćeni provesti u život zaključak narodnih predstavnika.

I tako eto danas stupamo prvi put pred naše čitatelje s novom pro-

to se monak obvezuje, da će učiniti sve ono, što bi mu djavolo zapovjedilo.

Djavo se preobrazi (pretvori) u ranjena gavrana, pojavi se poklapljenih, krvarećih krila na vratima čelije, poskakivao amo tamo i jadovao. Monaku se gavrana smili i unese ga u svoju čeliju. Djavo, koj je na taj način dobio okladu, predloži monaku tri zločina, da ih po volji biru: umorstvo, brakolomstvo i pijanstvo. Monak odabere pijanstvo — misleći, kad se opije, da će time sam sebi nahuditi. Al kad se napio, izgubi pamet, ode u selo, te se — zaveden u napast nekom ženom, ogričio o brakolomstvo; za tim se je htio braniti protiv supruga te žene, koj ga bijaše zatekao i nanj navalo, a tako branedi se — ubije čovjeka. To su evo po priči posljedice pijanstva...

A takve su eto posljedice i u žilji, u životu. Riedko se zbudne, da bi tat ili ubojica u trieznom stanju krao i ubijao. Statistike sudova dokazuju, da se devet desetina zločina počinja u pijanstvu.

Najbolji dokaz tome, da se većina zločina čini u pijanstvu, pruža nam činjenica, da u onim nekolikim državam merickim, gdje je uživanje alkohola bezuvjetno zabranjeno, gotovo i nema zločina; nema tu ni krađe, ni umorstva, a — tamnice su prazne. To je dakle prva posljedica uživanja žestokih pića.

rijenom. Od danas unapried izlaziti će božjom pomoći i podporom naših čitatelja „Naša Sloga“ dva puta na čedna; t. j. svakog utorka i svakog petka.

Osim neznatne promjene u predplati, koju smo povisili samo za dvije krunice, nemienjamo na listu našta. Starim i pokušanim programom upravljati ćemo našim javnim životom. Kano do sada, tako ćemo i od sada braniti i zagovarati narodne koristi i potrebe odlučno i bezobzirno, svuda i pred svakim. U tom pogledu nećemo paziti ni na prijatelja ni na protivnika. Tko nam bude stojao na putu k oživotvorenju naših težnja, narodnih svetinja i idealja, toga ćemo nastojati bez obzirno s toga puta maknuti.

Od naših prijatelja i istomišljenika očekujemo, da će nas i u buduće rieču i činom obilno podupirati. Naše dosadašnje dopisnike molimo, da nam ostanu i nadalje vjerni pomoćnici. K ovim neka se pridruže svi oni, koji žele napredak našega lista i naše svete stvari.

Konačno poziviljeno naše predplatnike, da nas i unapried točnom i obilatkom predplatom poduprieti izvole. Mi neimamo ni zaštitnika, ni mogućnika. Mi se oslanjamo jedino na naše predplatnike. Bez njihove pomoći nemožemo napried. Komu leži na srcu spas i sloboda naroda, taj će nas pogotovo činom i rieču poduprieti.

Eto, mi učinismo sa naše strane, što nam bijaše moguće, oprtiv na sebe novo, teško breme. Svi naši jednomišljenici, svi pravi prijatelji istarskih Hrvata, kojim je namijenjen prvom

Druga je posljedica štetni upliv tih pića na čovječe zdravlje.

Ako se i ne osvrćemo na one posebne boljetice, kojima su redovno pijanice zaraženi — boljetice one strašne, koje mnogim ljudem donose smrt; — opzrilo se je, da oni, što piju, pa boluju na kojoj običnoj bolesti, mnogo teže ozdrave, tako, te osiguravateljna društva daju više na život ljudi, koji žestokih pića ne uživaju, nego na život onih, što ih uživaju. To je druga posljedica uživanja alkoholnih pića.

Treća i najuzasnija je posljedica: potamni razum i svijest.

Ljudi bivaju usled užitka alkohola surovijini, bedastijini i srditijini.

— A kakove nam koristi donasa užitak takovih pića?

— Nikakove.

Branitelji rakije, vina, piva trdili su izpriecie, da ta pića podavaju zdravlja i snage, da griju i vesele...

Danas je pak lažnost te trdnje nepobitno dokazana.

Ova pića ne jačaju zdravlja, jer su otrovna, a užitak takvog otrova ne može biti drugičiji, no škodljiv.

Činjenica, da vino ne podaje snage, izpostavila se više no jedared time, da se slalo

ređu ovaj listić, dužni su poduprieti naše nastojanje.

Oni će bez dvojbe to i učiniti, jer njim nemože biti ravnodušna sudbina naša. Oni se doista vesele i ovom skromnomu napredku našega lista, te ga stalno pozdravljaju sa nami zajedno sa iskrenim: u dobar čas!

Interpelacija

zastupnika Spinčića, dr. Laginja i drugova na njegovu preuzvišenost gospodina ministra-predsjednika i voditelja ministarstva unutarnjih poslova — glede porabe jezika sa strane c. kr. oblasti u Primorju.

Radi jezika, kojega rabe političke i druge c. kr. oblasti u Primorju u obćenju sa lamošnjimi hrvatskimi i slovenskimi strankami, bilo je već često pritužba takodjer u zastupničkoj kući.

Nehoteć sizati predaleko natrag, pripominje se, da su obojica prvopodpisanih u XV. zasjedanju zastupničke kuće carevinskoga vieća — nadovezujuć na interpelaciju prvopodpisanih zastupnika od 30. marča 1898., na odgovor njegove preuzvišenosti tadašnjega ministra-predsjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih poslova od 21. aprila 1898., i na jednu drugu prvopodpisana od 6. maja 1898. — upravlili dne 4. oktobra jednu, dne 18. oktobra 1898. tri interpelacije na njegovu preuzvišenost tadašnjega ministra-predsjednika i upravitelja unutarnjih poslova, i na jednu njih dne 9. decembra 1898. odgovor dobili.

Odnosna interpelacija tiče se doista samo jednoga slučaja: ali u odgovoru na nju, iziće se ministerijalna odluka od 29. septembra 1898. br. 6682/N. M. upravljena na c. kr. namjestnika, kojom bio je c.

tekem mjeseci i godina pripisobljati rad onog a što pije, s ravnim radnika, koj ne pije — a obojica su bila iste i jestake rade snage: pa je posljedak bio vazda na strani trieznoga, koji je uvijek izradio i više i bolje, od onoga pitea. Pa i u pijaćkim četama (u vojsci), koje dobivaju vutke, imade uvijek više njih slabih, onemogućih i onakvih, koji zaostaju, nego kod onih, koje ne dobivaju vutke, u obće nikakovi žestokih pića. Nadalje je dokazano, da vutka ne grije trajno; da toplina, što ju ona daje, nije duševna (trajna), da čovjek iza onoga trenutka uzrojanosti još više trpi od zime i da pitec uvijek teže može da snosi trajnu zimu, nego triezvenik (triazan čovjek). Ruski muziči (seljaci), koji žini umiru od zime, podlegaju joj s toga, što se — tobzo — zagrievaju vutkom.

Što se tiče veselosti, koju se podaje vino: to je dan danas gotovo i suvišno kazati, da to nije prava zdrava veselost.

Svako znade, kakova je ta veselost pijanice: dovoljno je samo promatrati, što se događa u krahim, gostionah u gradovih, te na sajmovim, prošćenim u selim...

Ovakove veselice svesavaju vazda epilogom (zaglavkom): kojekakve uvredie, tučnjave, ozlede, svakovrstni zločini i poniženje čovječjega dostojanstva...

(Stičli konac.)

kr. namjestnik upućen, da naredi shodna, da se u buduću izbjegne djelotvorno svakoj temeljitoj pritužbi obzirom na porabu hrvatskoga odnosno slovenskoga jezika u službenom obćenju, i da se naročito drži bezuvjetno načela, po kojem imadu oblasti sa notorno hrvatskimi ili slovenskimi strankama i občinami obćiti u hrvatskom ili slovenskom jeziku. U istom odgovoru iztlicie se i jedina druga ministerijalna odluka, od 5. novembra 1898. br. 3372/N. M., kojom je naloženo upravnim oblastim, da se imadu najstrože držati direktiva, koje njim bijahu prije toga dane obzirom na porabu jezika.

Usupor prije spomenutoga odgovora njegove preuzvišenosti gospodina ministra-predsjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih poslova od 21. aprila 1898., u kojem se veli, „da se u Istri i u obće u celom području podvrženom namjestništvu u Trstu, političke oblasti drže čvrsto načela, da se svaki podnesak rješava u onom jeziku u kojem je sastavljen“ — tvrđnja, koju se je bezbrojnim primjeri u svih spomenutih interpelacijah, imenito u onoj 6. maja 1898., prikazalo neistinitom, i činjenicam neodgovarajućom — i usupor obim navedenim ministerijalnim odlukam, ima još uvijek odnosnih pritužba, da, ima političkih kotarskih oblasti, koje sa hrvatskimi strankama u obće ne rabe hrvatskoga jezika.

Eto samo nekoliko primjera iz najnovijega doba:

Velečasni župni ured u Topolovu dobio je na svoj izravni podnesak na c. kr. ministarstvo unutarnjih poslova, sastavljen u hrvatskom jeziku, odgovor u njemačkom jeziku sa strane c. kr. kotarskoga glavarstva u Poreču.

Obćina Kastav, čisto hrvatska obćina, koja se u obćenju uvijek hrvatskim jezikom služi, bile je pozvana sa narednjom c. kr. kotarskoga glavarstva na Voloskom od 28. februara 1900. br. 3161, da odgovori na njemački sastavljenu i c. kr. kotarskomu glavarstvu na Voloskom upravljenu odluku c. kr. namjestništva od 24. februara 1900. br. 3871-X., što je jednako njemačkomu dopisu c. kr. kotarskoga glavarstva, i čim bi c. kr. kotarsko glavarstvo u ovom, kako ovo i druga u drugih slučajevih, prošuljati htjelo, da neodgovori kako je dužno u jeziku stranke.

Na njemačko-talijanskoj tiskovini upravo je c. kr. porezni ured u Krku danom 12. februara 1900. br. 1209/1899. poziv u talijanskom jeziku na upravu krčke u Baški, to će reći na stranku, koja se notorno služi izključivo hrvatskim jezikom, u mjesto i obćinu, koja je čisto hrvatska, i u poreznom kotaru, kojega veliku većina poreznika su Hrvati.

Od c. kr. poreznoga ureda u Sežani, koji uređuje za čisto slovenski porezni kotar, dobio je poznati slovenski porezovnik u notorno slovenskom mjestu Obćina, dopis br. 65. sa čisto talijanskim adresom.

C. kr. kotarski sud u Motovunu upravo je danom 15. februara 1900. ad Praes. 21/2100 okružnicu na voditelje matica u dotičnom sudbenom kotaru, prem je taj kraj upućen najvećma Hrvatim, i prem su voditelji matica većinom Hrvati ili takovi koji hrvatski jezik poznaju i rabiti moraju.

Na temelju toga, i obzirom na to, da nit najholje upute i direktive ništa nepomažu, ako se nepostupa protiv onim, koji se ne drže uputa utemeljenih u zakonih, dozvoljavaju si potpisani postaviti njegovoj preuzvišenosti gospodinu ministru-predsjedniku i upravitelju unutarnjih poslova sljedeći upit:

„Je li vaša preuzvišenost sklona — obzirom na prava što jili imadu državljani na temelju temeljnih državnih zakona, i obzirom na obće navedene odluke njegove preuzvišenosti gospodina ministra-predsjednika i upravitelja ministarstva unutarnjih poslova od 29. septembra odnosno 5. novembra 1898. — dati ovdje navedene slučajeve izpitati, i po pravu i zakonu po-

stupali proti dotičnim kao i proti ostalim državnim činovnikom, koji nisu do sada po svojoj dužnosti radili ili koji nebudu u buduću radili?“

Beč, 15. marča 1900.

Spinčić, dr. Laginja, Borčić, dr. Ferjančić, Biankini, dr. Gregorec, Vuković, Pogačnik, dr. Stojan, dr. Trumbić, dr. Krek, Perić, dr. Klaić, Berks., Žičkar, dr. Žitnik, Vencajz, Povše, dr. Gregorić, Barwinski, Karatnicki, Vachnianyn.

Franina i Jurina.

Fr. Deju, da ćemo od sada pamet solit prodancem, šarenjakom, mačjem, podrepnicam i sven neprijateljen našega roda i zajika dva puta na čedan.

Jur. Bog daj sreću!

Fr. Ma te morat malo niže va mošnjju posegnet svi pravi naši prijatelji.

Jur. Po ten ćemo ih poznat i sudit.

DOPISI.

Liveade, dne 10. marča 1900. U prošlom broju donosimo kratku viest o izboru načelnika u Oprtlju, a sad puštamo da govori naš dopisnik. — Prosloga petka obavio se je u Oprtlju izbor načelnika. Poslije dviju godina eto iza kako su se obavili izbori, sastuje se obćinsko zastupstvo da bira načelnika. No to još nije sve. Izbor tog zastupstva bio je od namjestništva uništen, a ovo sada bira načelnika, te ono što je bilo pred dvie godine protuzakonito proglašeno, sada je zakonito. No — valja i ovu progutati, i čekati da dodje vrijeme obračuna! Naša stranka nema u ovom zastupstvu nijednog svog čovjeka, u koga bi imala povjerenje, jer neki Ivan Oršić, koji je i savjetnik u tom zastupstvu, izgubio je povjerenje naše stranke, premda on uvjerala, da je naš dušom i tielom. On bi htjeo sjediti na dva stolca, a to se nam ne svidja. Pak u obće, najbolju svjedočbu mu je dala sama talijanska stranka, koja ga je izabrala za zastupnika i za savjetnika, česa nebi bila učinila, da je Oršić uz našu narodnu stranku.

Načelnikom je izabran neki Antonaz Fortunato, po domaću „Radić“. — Čovjek je to, za to i sposoban, ali goropadan i veliki neprijatelj našem čovjeku, kao u obće svaki Oprtljan. On se već trideset godina bori u redovima svoje stranke, a tekar sada mu je teskom mukom pošlo za rukom, da ga izabere načelnikom. Govore, da je obećao, da će biti pravedan, i da će gledati za svih jednako i za dobro obćine, no to ćemo kasnije vidjeti.

Sada imade 30 zastupnika u zastupstvu. — Između njih ima do 18 kmetova, koji govore kod kuće naš jezik u drzeva sa talijanskom strankom. Nije li to žalostno! No mi se tvrdo nadamo, da će se već budućih izbora mnogo od njih pridružiti našoj stranci. Vriedno je, da sviđnuade, kako je neki Anton Zottich Moro, koji je i na svoje ime dao učiniti utok na vrhovno sudište u Beču proti uništenju izbora — ostao dugim nosom. On je već sanjao, kako će biti izabran načelnikom, a kad nije to islo, barem prim savjetnikom. To su mu i obećali Talijani, ali ga na vjeri prevarili. Pripoviedaju, koji su bili u Oprtlju onaj dan, da je taj sromah od žalosti i jada bio na pol mrtav.

Mi bismo mu pak poručili: „pravo ti je Moro, mogao si stojati uz tvoje ljude, koji bi ti sjegurno dali liepo mjesto u svojem zastupstvu, pa možda liepo i načelničko. Ovakvo sada ne mare za tebe ni Talijani, ni mi nećemo, dok pravo ne okaješ svoje grehe. Budi pametniji odsad i kod drugih izbora. — Drži se kmeta kako si i sam a nemoj lizati siromašnoj gospodi oprtaljskoj pete. Sad valja za ovu pilulu progutaš i se opametiš. Bog s tobom!“

Razne viesti.

Današnjim danom počimlje „Naša Sloga“ izlaziti dva put u sedmici, pa si uzesimo slobodu, da prvi broj pošljemo na ogled raznim ličnostim, društvima i t. d. u nadi, da se predbroje na naš list, te lime podupru naše nastojanje oko prosvjete zapuštenog našeg naroda. — Tko se ne želi predbrojiti, neka nam list povрати.

Političke:

Austro-Ugarska. — Njeg. Velič. car i kralj Fran Josip potvrdio je previšnjim rješanjem od dne 19. marča 1900. osnovu zakona o proračunu za potrebstine unutarnje samouprave kraljevina Hrvatske i Slavonije za god. 1900. — Mladoćeski prvak i jedan od ustanovitelja te stranke, dr. Greg, napada oštro svoju stranku koli u svojem listu „Narodni Listy“, koji je ujedno glavno glasilo mladoćeske stranke, toli na javnih sastancih i skupštinah biruća. On odsudjuje naime one svoje drugove, koji se upustiše u pogodjanja sa zastupnici njemačkoga naroda, zaboraviv na glavnu točku programa mladoćeske stranke, t. j. na oživljenje českokoga državnoga prava. — Zastupnici slovenskoga naroda južne Štajerske neće da sudjeluju kod razprava u zemaljskom saboru u Graeu, jer štajerski Niemci zabaciše sve njihove opravdane zahtjeve i predloge. Oni izjaviše, da neće u zemaljski sabor, dok im se nezajamči provedenje ravnopravnosti u svih strukah javnoga živčeta. Slovenski zastupnici Štajerske nailaze svuda medju narodom na povrdjanje radi njihovog odlučnog i rođoljubnog koraka. U štajerskom saboru stavio je zastupnik Hagenhofer u ime njemačke katoličke stranke predlog radi promjene izbornoga reda. Predlog taj glasi: 1.) da se ustroji peta kurija, u kojoj nebi imali pravo glasa izbornici drugih kurija. U ovoj kuriji bi glasovali radnici i mali posjednici, koji ne plaćaju 6 kruna poreza; 2.) da se uvede tajno glasanje i izravno izborno pravo; 3.) da se višak poreza sniži na 6 kruna; 4.) da se obrtna mjesta odieli od izvanjskih obćina; 5.) da se broj mandata za kuriju izvanjskih obćina umnoži i 6.) da se sav veleposjed uvrti u prvu kuriju. — O sazivu istarskoga sabora nezna se još ništa, nu toliko je stalno, da će se i taj sabor tečajem ovoga mjeseca svakako sastati. Mjesto, gdje će se sabor sastati, nije, reć bi, jošte opredijeljeno — bar u javnosti neima o tomu jošte ništa.

Crna Gora. Činovnik ruskog financijalnog ministarstva, koji je pregledao crnogorsko financijalno stanje, obavio je svoj posao te izviestio svoju vladu, da nije to stanje onako hrđjavo, kako su ga slikali protivnici Crne Gore. U ostalom silnoj i bogatoj Rusiji bila bi šala razmisliti najzmršenije financijalno stanje kneževine Crne Gore.

Srbija. Dosadašnji srbski poslanik u Carigradu, Novaković, ostavili će svoje mjesto, te će ga zamjeniti poslanik Mijatović. Medjutim vodić će poslove pukovnik Petrović, koji je dodiellen poslanictvu u Carigradu.

Bugarska. Osim Crne Gore, posvećuje Rusija i kneževini bugarskoj svoju najtopliju pažnju. Nedavno poslata je ruska vlada u Bugarsku tajnoga savjetnika Kobeka, koji se je imao osvjedočiti na lieu mjesta o financijalnom položaju Bugarske.

Na temelju njegova izvještaja obvezala se je Rusija, da će ona jamčiti za nužni zajam, što ga treba Bugarska. Posve razumljivo, da se ovo zauzimanje Rusije za slavenske državice nesvidja neprijateljem Slavena.

Italija. U talijanskom parlamentu vodi prvu rječ skrajna lievica, koja prićeć obstrukcijom svaku razpravu. Usljed toga dalo je čitavo saborsko predsjedništvo ostavku. Vlada nalazi se u najvećoj neprilici, te nezna da li će raspustiti parlament ili natrag povući svoju osnovu o promjeni saborskog pravilnika, proti komu se bori opozicija.

Rat u južnoj Africi. Sa ratišta iz južne Afrike neima ni ovog čedna osobitih viesti. Junačke Boere stigla je veća nesreća, nego li da bi bili izgubili najveću bitku. U glavnom gradu Transvaala, u Pretoriji, premiauo je naime njihov vrhovni zapovjednik general Joubert, jedan najvrstnijih vojskovođa poslie Napoleona.

Mjesta:

Poljsko — blatu. Kad je kiše, tad je i vode. No, reći ćete, taj je tekar izreko silnu mudrost. Da, velim vam. Ali dobri ljudi poznadu tog svog prijatelja, pa nastoje, da se ga što skorije riješe, da im ne bude vječno pot petama, odnosno u cipelama, te mu nastoje napraviti dostojne rupice, odvođe il tako, kamo ga čim prije nestane, pa onda: putuj vodo hladna. No u Puli je to drugčije. Taj vam je voda kao kakav porezovnik — neplaćajući poreza — koji imade trajno pravo do ploćnika i ulica. Aje samo najglavnijim ulicama — a da ostale i ne spominjemo — tu vam treba tolike barice i potočice na ploćniku uprave poput kozoroga preskakivaju. Slučili se, da je pred vama koja osoba, to morate za njom tapati poput gusjaka, da i taj nehotu mora pomislite, da se kakav dugoprstić, pa mu nastojite popipati bilo u žepu.

Proći li vam pako prek ceste. No tad jedva uzgreste u blatu, pa pazili se il ne pazili, to je svjedeno, hvalite Bogu, da odnesoste cipele. Pa je potpuno pravo imao onaj gospodin, koji se je po poslu najjavio u našem uredu, rekav: — budem li i opet morao, da se k vama navratim, tad ću doći lađjom.

Naša gospoda snuju o električnom tramvaju, a o klimavim i supljim ploćnicima i neuredjenim ulicama, niti ne snuju. Tramvaj je liepa stvar, ali prije treba sazvati o potrebnim i korisnim stvarima a tekar onda preći na pogodnosti i udobnosti.

Natječaj za prodaju duhana u Puli.

Visi financijalni savjetnik u Puli, raspisuje natječaj za prodavaonice duhana na trgu „Ninfea“. Ponude sa vadijem od K 160 valja predložiti do 20. aprila t. g. financijalnom nadzornictvu u Puli. Prvim svibnja imade dostalac preuzeti prodavaonice.

Ovaj smo natječaj našli u ovdješnjem talijanskom listu, a taj je financijalni savjetnik izladio holotično mimoišće naš list, koji izlazi dva put u sedmici, te se drzao valjda one „svoj k svomu“, kano da se naš narod ne smije natječati za mjesta, koja imade država u rukama, ili kano da Hrvati i nije ovdje. Za nas se jedino znade, kad se imade od nas tražiti novac, o tada se niti jednog ne pušta s vida, a nepita se, kako do novca dodjeno, kad nam se ništa u ruke ne daje a nit pruža prigoda, da jednostavno doznademo stvari, koje kao ravnopravni državljani morali bi doznati.

„Inclita mularija“ i puljsko redarstvo. U svakom mjestu imade bezposlene dječurlije, no toliko kao u Puli, valjda u nijednom drugom. Pred timi devanji nije siguran nijedan prolaznik, bio odrasao ili diete, jer se dječurlija uvijek kamenjem nabaciva, i to sred ulice u nedalekoj blizini redara, koji za to huje i nehaje. Ne samo, da dječurlija bezskrbno stakla ubija, već dapaće i glave neudžnoj

dječici, koja mirno iz škole kući polazi. Prošlih dana naime, usried Corsa, doletio je kamen u glavu 7godišnjaj kćerci našega poslovođje te joj razbio glavu tako, da ju je krv curkom obila. Naravski, kod toga čina opet nije bilo blizu redara i jednčina je pobjegu u netrag. Vrieme bi već jednom bilo, da se na „Foru“ malo više poskrbe za sigurnost osobe u Puli. Za danas dosta.

Kotarska bolesnička blagajna i prinosi radničtra. Nakon zadnje epidemije, koja je pred nekoliko godina u Puli vladala, povisila je kotarska bolesnička blagajna u Puli prinosi postolak na visinu, koja je u istinu pretjerana barem sada, kada više epidemija ne vladaju. Radi toga se nadamo, da će se oblast sjeliti, da je već vrieme na sniženje postotka. Za danas zaključujemo opazkom, da ćemo više progovoriti nakon primitka računa za prošlu godinu.

Danteov spomenik u Puli. Poviest kaže, da je Dante boravio također u Puli. Na uspomenu toga, naumili su podignuti mon spomenik u Puli te u tvr- svrlu sabiru Talijani prinosu. Dante je boravio — kaže također poviest — i u nekoj špilji kod Tolmina: dakle i Tolminci bi mu morali podignuti spomenik. Dante je bio prvi i najumniji talijanski pjesnik — pa bi i to zaslužilo, akoprem je Tolmin za Talijane kiselo gozdiče.

Pačku banku, poput tršćanske „Banca popolare“, misle ustanoviti u Puli gospoda Talijani i u tu svrhu drže dogovore. Bude li iz nuke pogača, javiti ćemo.

Medjunarodna skupština obrtnika (gostioničara, kavanača i sličnih) biti će dne 5. aprila t. g. na prostorijama gostione „Mitamare“ u Puli.

Jedna udova u Puli primila bi rado na hranu više osoba. Polbiže viesti dobivaju se u našoj tiskarni.

Pobješke mornari. Doznajemo, da su u subotu nestali sa brodova „Sebenico“, „Zrinyi“ i „Tiger“ trojica podčastnika, nakon što primiče plaću za sebe i nekoje drugove. Na čast jim bilo!

Velika menažerija Kludsky, koja boravi u Puli, vriedna je posjeta radi izvanrednih krasnih divljih životinja (lavova, tigara, hijena, slonova, zmija itd.) Tko može, neka ne propusti priliku!

Pokrajinske:

P. N. povjerenikom „Matteo Hrvatske.” Ovih dana početi će, p. n. gg. povjerenici, dieliti članovom matičine knjige za godinu 1899.

Članovi „Matice hrvatske“ su većim dielom imućniji ljudi, koji negledaju na par filira.

Tužna Istra bila bi Vam barna, kad bi smo se svi članovi sjelili plemenite naše družbe sv. Cirila i Metoda, darovavši za svaku matičinu knjigu samo 2 (dva) filira, te bi unišlo u družbeno blagajnu liepa svota od 5000: pet hiljada kruna.

Ne treba da ovdje razlagamo, kakvu potrebu imade ta naša plemenita družba, to je hvala bogu svima dobro poznato. Dakle na posno gg. članovi, dajmo svaki — bez razlike — gg. povjerenikom za svaku knjigu matice za god. 1899. samo dva filira za gorespomenutu našu družbu; pa će moći svaki g. povjerenik poslati liepu svoticu blagajniku dr. Niku Fabijaniću u Voloskom. Lanjske godine, žalibože ovakvi naš predlog nije našao nikakva odziva.

Ugledajmo se u naše protivnike, koji su u mesopustu ove godine sabrali preko 100.000 kruna. Umoļjavamo sve naše novine, da priobče ovaj poziv.

U to ime Bog pomoz! E. B.

Poljodjelska škola u Pazinu. Blagostanje države ovisi o dobro uredjenim gospodarskim i poljodjelskim prilikama. U tim smo pitanjima mi zadnji u državi. Da vlada bar u nekoliko doskoči toj krvnoj potrebi, obratila se na zemaljski odbor u Poreču, da ju izvesti, bi li zgodno bilo namjestiti u Pazinu poljodjelsku školu sa hrvatskim naukovim jezikom. Zemaljski je odbor u tome pitanju izreklo zbilja sa-

lamunski sud. Izjavio je najme, da je takova škola u Pazinu suvišna, jer da tamo jur opstoji podružnica porečkog poljodjelskog zavoda, te s uzroka, što obuku u gospodarstvu može preduzeti osoblje porečkog zavoda ili pako putujući učitelji.

Istina, da opstoji u Pazinu nekakva podružnica poljodjelskog zavoda, ali samo po imenu, jer nije još nikad dala glasa od sebe, pa u obće i nitko ne zna, da li opstoji. Putujući su pako učitelji namjestili, da u zgodnim prilikama, np. bolesti tršnoj itd. poduče puk, kako li se imadu ravnati, predusresti ili liečiti razne bolesti u poljodjelstvu.

Da je primjerice vlada predlagala talijansku takovu školu u Pazinu, eh, objeručke bi ju zemaljski odbor primio, nu pošto je hrvatska, odbija se, pa bilo to na štetu čitave pokrajine. Stavno je, da će odbor predlagati, da se u „drugim“ kotarima osnuju talijanski lakvi tečajji, al za koga? Ta Talijani istré uvijek prodiču, da je „campagna“ naša, a mi sami poljodjeli, dakle nek vas o tome glavna ne boli, a naše nam škole ne treba polaziti. Kad je vlada naumila, da se prama velikoj većini pučarstva odazove svojoj dužnosti, pustite ju, pa ne stvarajte neprilika i prkos-zavoda. Do zgrade i više o tome.

Iz Opatije: Kada je ono gosp. lučki kapetan prvi put službeno posjetio Opatiju, vele, da ga se iznenadilo, da na cijeloj opatijskoj obali nema zgodna pristaništa za čamce. Od toga posjete proteklo 5 do 6 godina, i u to vrieme nestalo i onoga što prije bijaše, a zimušnje silne jugovine pogotovo sve razrovaše. Sada nije shodna nijesta gdje bi se čovjek komodno ukrao ili izkrao. Za sve to pomorska vlada kao da i ne mari.

Tu znala je ipak učiniti jednu stvar u Opatiji. Dozvolila je naime, ug-hrv. parobr. društvu, da si sazida kućicu usred sadašnje naše luke. Nu nije se to moglo ostvariti, jer su se ovdješnji kompetentni faktori oprli i utekli do ministarstva. te tim osujetili radnju, koja bi započavala jedino ukraevalište.

Živila dosljednost!

Poslie Poreča i Kopra — Pazin. Čujemo, da se u Pazinu vodi sudbena iztraga proti nekolicini Talijana, radi njihovih protuaustrijskih demonstracija. Javit ćemo polanje o stvari u svoje vrieme.

Iz Zminja. Obćinski su zbori u Zminju potvrđeni, te će se dne 5. t. mj. konstituirati novo zastupstvo. Vjest će ova za stajno razveseliti naše prijatelje. Talijani su, pokunjeni su do skrajnosti. O konstituiranju javit će vam svojedobno.

Viest „Edinosti“, da je treće učiteljsko mjesto u Zminju, od vrhovnog sudišta u Beču ukinuto, jest istinito. Sav puk je presenečen.

Iz drugih krajeva:

Gorički sabor. U ponedjeljak dne 2. t. mj. sastao se je zemaljski sabor susjedne pokrajine Gorica-Gradiska u prisutnosti svih zastupnikah, kardinala Missia te samoga namjestnika grofa Goessa.

Sveto poslanstvo u crkvi sv. Jakova u Trstu. Če. oo. franjevci iz Ljubljane držali su prošloga čedna sv. poslanstvo u crkvi sv. Jakova u Trstu. Prostrana crkva bijaše u jutro i na večer dubkom puna pobožnih slušatelja, većinom slovenskih radnika one župe. Tršćanski židovi nisu se ovaj put podufali dignuti nosove proti slovenskomu poslanstvu, jer su valjda čutili, da bi moglo dozlogrditi i najmirotljubivijemu čovjeku njihovoo izazivanje.

Sv. poslanstvo svršilo je u nedjelju poslije podne uz ogromno sudjelovanje našega puka i najsvečanijim načinom.

† **Karlo burun Reinelt,** višeputni milijunar, umro je u nedjelju u Trstu. Svoj imetak zapustio je najviše u dobrovoljorne svrhe.

Grof Lončaj odputovao je sa svojom mladom suprugom groficom Lončaj (navodno vjodkinja Stefanija) u sriedu iz Miranara u Genovu, gdje će se zadržati kratko

vrieme, pak će odalje u posjete nadvojvodkinji Jelisavi u Gries, a odavle na dulji boravak u Cap St. Martin.

Sarajevski nadbiskup, presvj. g. dr. Josip Stadler, boravio je nedavno u društvu hrvatskog učenjaka, preč. g. Frana Bučića i još nekoje gospode u Rimu. Vraćajući se u domovinu, zaustaviše se visoki putnici najprije u Gorici kao gosti kardinala Missie, a na dalnjem putu u Ljubljani kod tamošnjega presvj. biskupa Jeglića.

Dvadesetgodišnjicu svoga biskupovanja proslavio je dne 18. i 19. pr. mj. svečanom načinom u glavnom gradu kršne Heregovine, u ponosnom Mostaru, presvj. biskupinje Otac Paskal Bucunjić, biskup mostarsko-duvanjski. Bog ga živio!

40-godišnjicu misništva proslavio je prošloga čedna poznati hercegovački rođoljub veleč. g. Frane Miličević, bivši urednik više hrvatskih listova; izlazećih u Mostaru. Dišnom svečaru čestitamo i mi srdačno k 40-godišnjici njegova misništva.

Koncert na korist Boera — Rieke pišu nam 24. t. mj.: Nekoji naši bolji umjetnici složiše se u plemenitoj nakani, da prirede glazbeno-pjevačku zabavu na korist siromašnih a junackih Boera, koji se onako odvažno bore za slobodu svoje domovine.

Na čelo tomu podhvatu stavila se je poznata umjetnica, gospodja prof. Sukić, koja je svoje doba i u Vašoj Opatiji pjevala u plemenitu svrhu. Ona je pjevala i sada više komada vrlo krasno. Njoj uz bok stajahu gg. prof. Dubravčić, mladi kazališni pjevač g. Silenzi i najmladj izmedju njih, djak g. J. Mandić, koji sve komade pratio na glasoviru i nješto izvornoga odigrao. Moralni uspjeh koncerta bijaše potpun, jer su sve točke bilo vrlo točno i krasno izvedene; nu materijalni uspjeh nebijahu na žalost jednak, jer se je baš onih dana na Rieci dalo drugih koncerta, jer nebijahu izabrane prave prostorije, i jer su se mnogi bojali doći na koncert, smatrajući to politicom.

Hodočašće iz Hrvatske u Rim. U Zagrebu se osnovao centralni odbor, koji upriličuje ove zaključne i jubilarne godine hodočašće u Rim za Hrvate katolike, da se poklone grobovom sv. apostola i sv. Ocu papi. Radi što jeftinijeg putovanja nužno je, da Hrvati budu u jednom hodočašću, kako to rade i drugi narodi, te da se zajedno poklone sv. Ocu. Prijave prima uredništvo „Kat. Lista“, a u onih biskupijah gdje se je već ustrojio odbor za ovo hodočašće samo odbor. Dan hodočašća i troškovi javit će se naknadno. Za sad se može samo to reci, da je poskrbljeno za popust na talijanskih prugah za sve hodočaštnike.

Novac po 5 kruna. Dne 15. pr. mj. stavljen je u promet nov srebrni novac po pet kruna. Zanimljivo je znati, u kakovom vrijednostnom razmerju stoje novi novčani komadi po 5 kruna, a prema dosadašnjim srebrnim forintacima. I forinte i kruna kovane su sa sadržinom od 900 diekova čistog srebra. Srebrna forinta teži 12.345679 grama i sadrži 11.1111 grama čistog srebra. Težina 5-krunaša iznosi 24 grama i sadrži 21.6 grama čistog srebra. No 2½ srebrna forinta teže 30.864197 grama, te imadu 27.7777 grama čistog srebra. Jedna kruna u 5-krunaša sadrži 4.32 grama čistog srebra, a u srebrnoj forintaci 5.5555 grama čistog srebra. Da bude razmjern razumljiviji, neka bude spomenuto, da 8 srebrnih forintaca sadrži 88.888 grama čistog srebra, a 20 kruna u četiri komada 5-krunaša 86.4 grama čistog srebra. Po današnjoj cijeni srebra u Londonu sa 27½ penca po unci Standard-srebra vrijedi 1 gram finog srebra 9.659 filira, a po kurantnoj vrijednosti srebrne forinte vrijedi 1 gr. čistog srebra 18 filira. Kod prekovanja od 8 srebrnih forinta u četiri komada 5-krunaša, dobiva po tom država 4 kruna i 40 filira. Pošto se tih novaca sada stavlja u promet 64 milijuna kruna, to će država kod prekovanja srebrnih forintaca u 5-krunaše biti u profitku za 17,600.000 kruna.

Čudnosno ozdravljenje u Belgiji. Neđavno su u Bruselju tri medicinska učenjaka izdala znanstveno djelo, koje je pobudilo veliko zanimanje u svih krugovih poradi svoje zanimive sadržine. Djelo je naslov: „Guérison subite d' une fracture. Récit et étude scientifique par L. Van Hoestenbergh, docteur en médecine, E. Royer, docteur en médecine, A. Deschamps S. J. docteur en médecine et en sciences naturelles“. Tu se pripovieda ovaj dogodjaj: Petar de Rudder, radnik, nastradao je 16. febrara 1867. godine kod sječnja drva tako, te mu je na dva mjesta ispod koljena bilo slomljen list i goljenica (nožne kosti izpod koljena). Noga mu se držala tek na mišici. Za ubogog radnika bile su to grozne muke, koje su potrajale osam godina.

Konzultirao je više liečnika, svi su nastojali, da ga izlieče, da mu pomognu, ali uzalud — svaki mu je konačno savjetovao, neka dade odrezati nogu. Bolesnik nije na to pristao, ali ostavljen od liečnika, nije izgubio nade, odlučii počii u Ostaker, da na tom mjestu, posvećenu Majci Božjoj lurdskoj, potražii zdravlje. I velikom mukom stigao je onamo 7. aprila 1875. Prispjevši onamo vukao se do kapelice i savim obnemogao. Supruga mu pružila vode iz vrela, on se pridigno i pokušao, da s hodočašnicima dva do tri puta obadje kapelicu. Obilazeći treći puta klonuo je. odniei ga na jednu klupu. „Tu sam molio“ — pripovieda sam — „za oproštenje sviju svojih grieha od mladosti, molio sam za zdravlje, da uz mogmgnem prehranjivati svoju porodicu“. Na jednom nešto ga primuka. on se pridigne bez štaka, koje je upotrebljavao osam godina, prođe kroz red hodočaštnika i baci se pred kip Djevirič. Za čas ponovno ustade, obadje tri puta kapelicu — bio je potpuno zdrav i izieljen. Rane na nozi nestalo, kosti se kao srasle, noga mu je bila zdrava. Liečnici ga prepitali, jednoglasno izjavili, da je to čudnosno dogodjaj. Rudder je zdrav na nozi živio do 22. marča 1898. i tad je od upale pluća umro u 75. godini svojoi. To čudnosno ozdravljenje zajamčeno je, a izlieče se kao osobito za to, što je tu bila rana. što je to bila izvanjska bolest tjelesna. što po svjedočanstvu liečničkom, kad bi i bila izliečiva, trebalo bi najumnije tri nedjelje. Da se to iznese na javu i znanstveno prikaze i ocieni, čekalo se do smrti Ruderove, da se podupnu liečnici uvjere o tome, a i zato, da se može stvar opisati bez ikakvih obzira. Pomenuto djelo stoga je vrlo zanimivo, a nježno ova činjenica ojačava vjeru, urečava stovanje Bl. Dj. Marije. K. L.

Razni prinosi:

Za djačko pripomoćno društvo u Pazinu. Gospa M. ud. pl. Märzthal K 4. g. Mijo Blažković, Cernik K 11 34. g. dr. P. Maedić, Varadžim K 10. g. M. Curčić, Glina K 4 50. g. M. Curčić, Glina K 6. g. M. Curčić, Glina K 8 53.

Za bratostinu hrv. ljudi u Istri. Gosp. And. Benigar, Filipan K 2, g. Ivau Pujman, Vodujan K 1.

Za družbu „Cirila i Metoda.“ U veselom društvu kod veleč. g. Josipa Vrboke, župeupravitelja u Lanišću sabralo se na njegov imendan dne 19. o. mj.: veleč. g. Vrboka Josip, župeupravitelj K 3. gdjica. Dočkal Marica K 2. gdjica. Jaksetić Marica K 1. g. Marešlja Jakov h 80. g. T. M. K 1. g. Buzdun Ivko. župani h 80. gosp. Bradetić Antun. Klenovšćak K 1. — Gosp. Rušića Frane ml. — Plovančić, sakupio dne 19. t. mj. u kruni g. Frlana Garača u Rubeskih K 10-10. Novac izručilo se muškoj podružnici u Kastvu.

Naša uprava primila je od 1. febrara do konca marča sljedeće iznose: a) u ime predplate: U krunskoj vrijednosti:

Dr. D. M. Ošec 14. A. R. Rička 4. A. K. Varvari — 50. I. I. Kanfanar 5. I. I. Buzet 2. M. G. Trst 10. J. J. Kopar 4. I. S. S. Zamet 4. dr. J. Z. Rovinj 10. P. M. Rička 4. F. H. Test 2. A. C. Roč 2. F. V. Milje 4. V. Z. Sv. Petar 4. dr. I. K. Bulačest 14. C. M. Vrana 4. Čit. Čunčić 4. J. P. Pasjak 4. P. S. Kasteler 1. I. M. Lindar 6. M. R. Brest 2 14. Čit. Buzet 10. Čit. M. Lošnjak 6. M. R. Truske 10. M. M. Golje 10. J. B. Vešpinac 40. D. P. Barban 10. I. V. Karlova 10. dr. 2. Test 10. A. L. Barban 1. H. S. Gros 8 76. F. S. Čit 15. M. L. Sasak 2. F. D. Boljun 2. Hrv. Grc 5.

A. M. Krapanj 6, I. R. Mošćenice 12, A. Č. Krt 2, I. R. Pula 6, čl. sv. Petar 10, Parl. Beč 250, A. B. Kraljevića 2, I. K. Medulin 4, F. V. Kopriva 10, A. R. Trst 10, A. B. Filipan 16, A. T. Lovran 4, M. T. Beč 10, I. E. Kotor 2, V. O. Rakotole 10, Š. Š. Zbandaj 5, J. J. Zagreb 2, I. F. M. Lošinj 2, D. N. Sarajevo 10, A. K. Trst 10, M. M. J. L. Opatija 4, A. K. Rička 10, V. M. S. Lucija 2, I. P. Vodjanj 6, N. U. Cres 4, V. L. Jendenburg 2, dr. F. M. Trst 10, I. D. Tinjan 12, C. R. Zagreb 10, E. D. S. Matija 30, G. M. Huk 6, A. H. Trst 2, R. J. Rička 4, T. N. Rička 5, P. P. Zagreb 5, I. B. Srdoci 1, M. K. Rakotole 16, M. M. Pula 6, J. L. Krikavec 5, M. G. Omišalj 4, P. S. M. Lošinj 12, A. K. Tinjan 6, M. P. Pula 5, V. S. Klana 6, S. G. Bolejan 4, A. R. Volosko 6, N. G. Sušak 4, P. Č. Jundenburg 4, A. M. Roč 10, I. B. Lanšete 4, E. P. Poreč 6, A. K. Lupoglav 2, J. L. sv. Petar 3-02, A. G. Hrušica 2, I. K. Pijan 10, B. F. Pula 3, R. D. Sušak 8, E. B. Podgrad 4, M. L. Novaki 4, A. M. Rička 2, J. E. Gračišće 4, B. P. Rička 10, P. H. M. Lošinj 6, A. S. Lovran 6, I. M. Višnjani 12, M. V. Kanfanar 6, M. M. K. S. Vinč. 4, L. P. Dargoville 11-63, M. M. sv. Petar 4, M. B. Poljanje 5, L. S. sv. Petar 7, J. S. Gračišće 6, I. D. Carovica 4, K. N. i. K. Lipsko 9, J. D. Rička 2, T. T. Rička 2, čl. Trpanj 6, S. D. Umag 10, Napr. Novulja 7-50, T. B. Sušnjevica 4, F. G. Bačkovlje 4, M. I. Rička 2-20, A. S. Volosko 2, A. J. Opatija 40.

Hrvatskoj omladini na Rieci i Sušaku.
(Zahvalnica.)

Na udaru, gdje tuđin crni
Gleda satriet naše slavno pleme,
Gdje mu pruža pomoćnicu ruku
Zalutalo kajinovo sjeme,
Ti mi začu, omladino dična,
Jadni vapaj, pozric suzne zjene
Sine djece iz hrvatske Istre,
Sine djece tužne, zapuštene!

Pomozite evo umiremo
Bez nauke rođenoga sbora
I gone nas siročiće biedne
Crne vrane tano s preko mora,
Pa nas krađu izmucenog majci,
A tuđja nas otrovnica zmija
Cjelovima, ali kako trovnim
Na grad svoju mačuhinsku svijat!

Privija nas tuđji sbor nas uči
Iz nas stvara janjicare klete,
Niesmo krivi, što se zatim mrzjača,
Protiv majke u sreću nam plete,
Pomozite, evo umiremo
Za hrvatstvo pokraj divnog mora,
Bez pomoći nad nama će mrtvim,
Zasjat kobna jadikova zora!

Ti mi začu, omladino dična,
Ote glase i razumje jade,
Hrvatica ugledala vila
Gorku suzu, što ti s oka pade,
Pa ti sapnu: „oj ne plači tužnu
Braću sinu u hrvatskoj Istri,
Na noge se ublaži joj biedu
Na noge se budućnost joj bistri!“

Ti se diže sred poklada pustih,
Kada svijet čeli pomahnita
Puna žara i zanosa svetog,
Omladino dična vilovita,
I mi spremi veselicu velju
Ti probudi otudjenu Rieku
Ljepi darac sirotinji spremi —
Meni suze od ganuća teknu.

Meni suze od ganuća teknu
Kao sinu Istre izmučene,
Iz daljine ja ti zagudam
Na tom daru koine nema cienne,
A nečajad usrećena naša
Znadem sa mnoom molbu k nebu silje,
A sa neba, gdje ćeš ljepše hvale,
Višnji Gospod tebe blagosilje!

Paris, 5. marča 1900.

Rikard Katalinić Jeretov.

* Radi premmnogog gradiva zakasnilo.

Prsni čaj sa „Učke-Gore“
Izvrstni domaći lijek proti
kašlju, nahladi ili prsnom
kataru, proti hrapavosti i
promuklosti grla.

Cijena 25 novč.
Glavno skladište:
Ljekarna L. Ghersetich,
Volosko — Istra.
Dobiva se u svakoj ljekarnici.

Filijska
C. kr. priv. austr. kreditnoga zavoda
za trgovinu i obrt. u Trstu.

Novci za uplaćivanja.
U vrijednostih papirih na 4-dnevni otkaz 2 3/4 %
30 - - - - - 3 3/4 %
U pisimih na ime uz 4-dnevni otkaz 2 3/4 %
30 - - - - - 3 3/4 %

Okrušni odjel.
U vrijednostih papirih 2 % na svaku svotu. — U
Napoleonima bez kamata.
Doznačnice
na Beč, Prag, Peštu, Brno, Lavov, Tropolju, Rieku,
kao također za Zagreb, Arad, Bieliz, Gablonz,
Gradac, Sibinj, Inomost, Cjelovec, Ljubljana, Linc,
Olomuc, Reichenberg, Saaz, i Solonograd bez troška
Kupnja i prodaja
vrijednostih, diviza, kao također uvođenje kupona
proti odbitku 1 % provizije. Inkaso svojih vrati po
najumjerenijim uvjetu.

Predumovi.
Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
u Londonu, Parizu, Berlinu ili u drugih gradovima
provizija, po jako umjerenim uvjetu. — Kreditna
pisma na kojipod grad.
Ulozi u pohranu.
Primaju se u pohranu vrijednosti papiri, zlatni ili
srebrni novac, inozemski novac itd. — po pogodbi.
Naša blagajna izplaćuje doznačnice talijanske na
rodne banke u talij. frankih ili pako po dnevnom
tečaju.

Javna zahvala:

Svim onim plemenitim osobama,
koje su mrtve ostatke blagopokojnog
nam oca

Josipa Brozović
c. kr. pošte-meštra,

sproveli do zadnjeg otopčitka ili nam
inače nastojali ublažiti našu gorku
tugu, izričemo ovime ponajtopliju
zahvalu!

Kastav, 27. ožujka 1900.

Obitelj.

Kotarska bolesnička blagajna.

Volosko, dne 24. marča 1900.

Broj 198
K. K.

Oglas natječaja.

Raspisuje se ovim natječaj za
mjesto blagajnika kotarske bolesničke
blagajne u Voloskom.

Plaća ustanovljena je na mjesečnih
kruna 120, isplativih svaki mjesec
naknadno.

Zahitjeva se poznavanje hrvatskog,
njemačkog i talijanskog jezika u go-
voru i pismu, te položenje jamčevine
od kruna 1000.

Prednost imaju oni molitelji, koji
su već obavljali sličnu službu ili koji
su položili računarski ispit.

Molbe, obložene krstnim listom i
školskim svjedočama te iuim prilo-
zima, imaju se upraviti na podpisa-
noga najkasnije do 20. aprila 1900.

Kasnije prispjele molbe neće biti
uzete u obzir.

Predsjednik:
Dr. Pošćić.

Prodaje se

kuća
na jedan kat sa dvorištem i vrtom
u Puli.
Via dell' Ammiragliato 15.
Poblizje viesti dobiju se u tiskarni J.
Krpmotić i dr. ili kod g. Y. Grum-a
u Puli.

Br. 199.

Oglas natječaja.

U smislu zemaljskoga zdravstve-
noga zakona od 18. marča 1874.

otvara se ovim natječaj na mjesto
obćinskoga liečnika

u Zminju.

Za ovo liečničko mjesto ustanov-
ljena je godišnja plaća od 2000 K
iz obćinske blagajne, izplativa u
mjesečnih predplatnih obrocih.

Liečnik će biti dužan liečiti bez-
platno siromašne bolesnike, i držati
domaću ljekarnicu, te kao zdravstveni
organ obćine u smislu gori rečenoga
zakona, morati će voditi obćinsko
zdravstveno uredovanje.

Za pohode bolesnih siromaha
izvan Zminja i za druga osobita ob-
ćinska poslanstva, nadoknađivati će
mu obćina putne troškove.

Službena pogodba biti će sklop-
ljena za tri godine; a zatim će osta-
jati valjanom samo od godine do
godine sve dotle, dok se jedna ili druga
stranka neodreče tri mjeseca napried.
Molbe obložene diplomom sveobćega
liečničtva i svjedočama dokazujućim
poznavanje hrvatskoga i talijanskoga
jezika, stališa, austrijsko državljanstvo
i drugim eventualnim dokaznicam,
imaju biti podnešene podpisanomu do
dana 15. aprila t. g.

Obćinsko glavarstvo
Zminj, 11. marča 1900.

Glavar:
Bančić.

OGLAS.

Častim se najaviti častim župnim uredima, da
sam svoje skladište svieće prenesao u vlastitu kuću
u ulici sv. Antuna br. 7.
Izrađujem svieće iz čistog zajambenog pčel-
inog voska (kakve su propisane po sv. obredniku)
uz cijene:
Vosćene svieće i dupire I (austrijski
sastav) kg po K 4-40
Svieće i dupire I (talijanski sastav) 3—
Svieće i dupire II 2-40
Zamjan lacrima I 2-40
II 2—
granis 1-20
Povošteno platno za olare 2—
Stienji i stakla za vjećno svjetlo po obitnoj
su. cijeni.
Narućbe u vrijednosti od 20 K napried, po-
siļena franco. — Pri toćnoj uplati dajem popost
od 3%.
Sa odličnim stovanjem
Jernej Kopač, srećar u Gorici.

Oglas.

Častim se javiti P. n. obćinstvu,
da sam
prenesao svoju

crojačku radionicu

iz Gračišća u Pazin

u kuću g. Cipolla (blizu obćine), te
da imamem u zalihu raznovrsne naj-
medernije tkanine za odjeļa, koja iz-
vršujem toćno.

Preuzimam s v a k o v r s t n e
radnje, koje spadaju u krojački
posao. Cijene najpovoljnije.

Preporučujem se P. n. svećenstvu
i obćinstvu.

Sa odličnim stovanjem.
Marko Zović,
krojač.

Rodoljubi!
Kupujte samo Cirilo-Methodijske žigice!

U LJEKARNI
E. TOMAJA nasljednik A. WINGER
ZAGREB - Ilica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih liekova nekog obće prokušani i vrlo korisni,
osobito preporuke vriedni liekovi:

Mazilo proti kostobolju ili protivu Rheumatizmu, kadanja i upojnje u
košću, uklesanost prstima, u žiljku nogu u kukovima i kraljev. kostovom, proždabanje, svr. svrtzima na-
zoban. Cijena 80 novč.

Sindula voda za kasniji ili brolj i za prsnu, kojom se lieči kašalj, prehlada ili ka-
tar u prahu, plaću, izlako dišanje, promuklost u grlu, spijesak. Cijena 50 novč.

Polnočni soljezo-vitni sirup djeluje proti slabosti, bitidosti, skrućenosti, podbehlosti,
djelojaj krijavosti, feukim bolestim, slabokrvnosti, nemog. Cijena 100 i 150 novč.

Poloćeno švedsko kapljio ili sviećica životna tinktura (Lebeszet
sens). Ovim se glavobolje, sviećice, hrvatskoga i talijanskoga jezika i oblañaje glavna bol
oblaćava liečiti i u mućnina, tjera sapibosti i vjere, odijana je bol u žiljci, zeludca, grćere, žućca, gromca
ili sinulca, zavijañje ili grćija u tubu. Ovo voli koñno djelovati švedsko tinktura redovito pije satvaca
si zdravje, liečenu snagu i spriječi i namoñenje. Cijena 100 novč.

Prati za blago ili za maru, za kojñki ledi i kalaj, za volove, krave i ovce, za lagano čišćenje,
za oblañanje želudca i probave, kada bibeo neće rado izdripi za se napunjuje. Krave davaju od njega više i bo-
ljija mlijeka, konji postaje lijki i jači. Cijena jednom omot 40 novč.

Svjedovanećko pilulice najpogodnije sredstvo za čišćenje i izlañenje želudca ili sinulca i crjeve,
čestosti i umakni, poñje željko sapora, za oblañanje i osvježivanje lica i svrtz. Cijena 50 novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje pruhiti i
postepuje rast kosa. Cijena 50 novč.

Mast protiv lićanja, krasam peruti i osopćenim, i toniće go novč.

Antiseptični. Prati proti moñenju ili potu, proti zajednici. Cijena 50 novč.

Tinktura za kurjo oči izvrsno sredstvo. Cijena 50 novč.

Cijena 500 novč. Najpogodnije sredstvo za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah, za dihanje i za spavanje. To go novč.

Antiseptična sindula voda za usta i za ubo satvaju se zubi od kvarenja, zapriećuje i oblañaje
zubobolja, svrtzje moć oko zubi, razlićajna suća, uklanja nečistoću u nosu, u žila 60 novč.

Trina smetlećna esencija. (Fichtenzugel-Essenca) za čišćenje i razlañavanje svrtz. u zobah,
za dihanje i za spavanje. To go novč.

Tekućina proti izpadanju vlasi svrtzje i hrani korenje vlasti, odstrañuje